

Ekoenergia-merkin ympäristörahastoa koskevat säännöt

Suomen luonnonsuojeluliiton Ekoenergia-merkin ympäristörahastolla parannetaan vesistöjen ekologista tilaa vähentämällä vesivoiman haittavaikutuksia. Seuraavassa on esitetty rahaston toimintaa koskevat säännöt ja ohjeistetaan hankkeiden suunnittelua.

1. Rahastomaksu

Ympäristörahastointivelvoite koskee sähkön vähittäismyyjää, joka myy vesivoimalla tuotettua Ekoenergia-merkittyä sähköä. Vähittäismyyjä maksaa 1.1.2009 alkaen Suomen luonnonsuojeluliiton ympäristörahastoon 0,008 senttiä vesivoimalla tuotettua, Ekoenergia-merkittynä myytyä kilowattituntia kohti. Vaihtoehtoisesti energiayhtiö voi hallinnoida ympäristörahastoa itse.

31.12.2010 asti myytävän sähkön osalta rahastomaksu peritään vähittäismyyjältä samoin perustein kuin lupamaksu, eli vuoden alussa etukäteen arvioidun myynnin perusteella ja tasataan seuraavana vuonna tilintarkastustietoihin perustuen. 1.1.2011 lähtien myydyn sähkön osalta rahastomaksu peritään sähkön myyntiä seuraavana vuonna tilintarkastustietojen perusteella.

2. Varojen käyttö ja hallinnointi

Rahaston varojen käytöstä neuvotellaan vuosittain. Varojen käyttöä koskevat päätökset tekee Luonnonsuojeluliiton liittohallitus.

Vaikka energiayhtiö voi halutessaan hallinnoida rahastoa, Suomen luonnonsuojeluliitto varaa itselleen oikeuden viime kädessä päättää hankkeiden toteuttamisesta. Energiayhtiössä voidaan kuitenkin itse suunnitella hankkeita ja hyväksyttää ne Suomen luonnonsuojeluliitossa.

Jos energiayhtiö antaa varojen hallinnoinnin Suomen luonnonsuojeluliitolle, varojen käytöstä päätetään Suomen luonnonsuojeluliiton liittohallituksessa.

Rahastomaksuja ei tule käyttää lainsäädännön tai viranomaisten edellyttämiin toimenpiteisiin. Rahaston hallinnointikuluihin voidaan käyttää vuosittain korkeintaan 10 % rahastoon kunakin vuotena maksetuista suorituksista.

2.1 Rahoitettavat toimenpiteet

Rahaston varoilla rahoitetaan toimenpiteitä vesivoiman haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Toimenpiteitä voidaan kohdentaa myös muiden kuin Ekoenergia-merkinnän piirissä olevien vesivoimaloiden ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Sopivien vesiensuojeluhankkeiden suunnittelussa Luonnonsuojeluliitto pyrkii tekemään tiivistä yhteistyötä yritysten, viranomaisten ja muiden asiantuntijoiden kanssa.

Vesivoiman ympäristöhaittoja vähentäviksi toimenpiteiksi katsotaan muun muassa alla luetellut toimenpiteet tai niiden yhdistelmät riippuen kyseessä olevan voimalaitoksen ja padon erityispiirteistä.

- Kalojen vaellusesteenä toimivan padon poistaminen kohteissa, joissa se on mahdollista
- Kalojen vaellusesteenä toimivan padon ohittaminen (mm. kalatie, ohitusuoma)
- Kalojen ym. eliöiden elinympäristökunnostukset ja ennallistaminen
- Valuma-aluekunnostukset (kuormituksen vähentäminen ja hydrologian palauttaminen)
- Tutkimukset ja selvitykset (uomien kartoitukset, radiotelemetria, sähkökoekalastus, simpukka- ja muut luontoselvitykset tms.)
- Kalavesien hoitotoimenpiteet (kotiutusistutukset, hautomotoiminta, ylisiirrot, siirtoistutukset, kalastuksen säätely)

Rahaston varoja käytettäessä tärkeimpänä tavoitteena on kuitenkin kalojen luontaisen elinkierron mahdollistaminen ja koko jokiekosysteemin elvyttäminen.

3. Valvonta

Yrityksen tulee vuosittain raportoida Suomen luonnonsuojeluliitolle hankkeiden toteutumisesta. Luonnonsuojeluliitto päättää muusta tarpeellisesta valvonnasta raportoinnin lisäksi.